

Пластик операция керакми?

4

Кенгсой мўъжизаси

5

Денис Истоминнинг уч ғалабаси

7

8

Тарози тенгми?

14 ЯНВАРЬ — ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ

МАРД ЎҒЛОНЛАР КЕРАК

Қуёш тафти даркор каби жаҳонга,
Меҳр улашгувчи ҳар бир инсонга,
Тиргак бўладиган ёруғ замонга,
Мард ўғлонлар керак Ўзбекистонга,
Соғлом жонлар керак Ўзбекистонга!

Ўзга поғорага ўйнамагувчи,
Ётлар забонида сўйламагувчи,
Бировлар мадҳини куйламагувчи,
Қайноқ қонлар керак Ўзбекистонга,
Бут иймонлар керак Ўзбекистонга!

Олийжанобликни осмонга қўйган,
Ноинсонийликни ёмонга йўйган,
Эзгуликни доим дилига туйган,
Меҳрибонлар керак Ўзбекистонга,
Қадрдонлар керак Ўзбекистонга!

Ўзбекнинг юзини қуёшга бурган,
Буюк аждодларин изидан юрган,
Томирида улуғлар қони жўш урган,
Фидо жонлар керак Ўзбекистонга,
Мард ўғлонлар керак Ўзбекистонга!

Ҳимоят НАЗАРОВА

ТАНЛОВГА МАРҲАМАТ!

«ОИЛА ВА ЖАМИЯТ» ГАЗЕТАСИ

МУСТАҲКАМ ОИЛА ЙИЛИ

муносабати билан барча профессионал ва ҳаваскор сураткашларни ижодий беллашувга чорлайди!

«ФАРОФАТ ҚАСРИ»

танловига ибратли оилалар ҳаётидан фотолавлалар, инсон умрининг энг гўзал лаҳзалари, болаликнинг ширин онлари муҳрланган суратлар қабул қилинади.

Бу ижодий беллашувнинг ўзига хослиги шундаки, сиз фотоасарларингизни йил давомида бир неча маротаба исталган вақтда, исталган миқдорда юборишингиз мумкин. Муҳими — сифат ва савия!

Гапнинг индаллосига ўтсак, мукофотлар ҳаммани қизиқтириши тайин. Совринларимиз ҳам антиқа:

Телевизори йўқларга — ТЕЛЕВИЗОР, қўл телефонисиз юрганларга — ҚЎЛ ТЕЛЕФОНИ, DVDсизларга — DVD, фотоаппарати йўқларга эса... и-я, бунақалар танловда қатнаша олмайди-ку! Яна аллақанча рағбатлантирувчи мукофотларимиз ҳам бор. Хуллас, кимга нима керак бўлса, муаммосиз!

Айтганча, ўзингиз ҳақингизда маълумот, паспорт нусхаси ва бир дона расмингизни ҳам қўшиб жўнатиш эсдан чиқмасин. Фотоасар қаҳрамонлари тўғрисида қисқача ахборот ёзиб юборсангиз-ку, нур устига нур бўларди!

«ФАРОФАТ ҚАСРИ» фотосуратлар танлови Бош Қомиссиянинг 20 йиллиги арафасида якунланади ва... ғолибларга, ваъда этилганидек, совға-саломлар топширилади.

Манзил: Тошкент шаҳри
Амир Темур 1-тор кўчаси 2-уй. Мўлжал: Олой бозори. Индекс: 100 000.
Телефонлар: 233 28 20, 234 76 08. e-mail: oilavajamiat@sarkor.uz

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ»

акциядорлик компанияси —
доимий ҳамкоримиз!

Муносабат

БАТАН ИЧРА

“МЎЪЖАЗ БАТАН” БУ!

Мухтарам Юртбошимиз Конституциямизнинг 19 йиллигига бағишланган тантанали маросимда 2012 йилни “Мустахкам оила йили” деб эълон қилганини эшитиб, қалбим ажиб бир илиқлик, гурур ва ифтихорга тўлди. Ахир, барча эзгу мақсадларимиз, ёруғ умидлар сари илк қадам оилада ташланади, илк тасаввурларимиз шу гўшада уйғонади. Оила — бахтимиз, қувончимиз, ҳаловату фароғат масканидир.

“Оила”... ана шу биргина сўзнинг ўзиёқ ҳар қандай юракка чексиз меҳру муҳаббат, ҳузур-ҳаловат бағишлайди. Тасаввур қилинг, ҳаётнинг катта-кичик ташвишларидан толиқиб, қадрдон оstonани ҳатлаб уйингизга кирар экансиз, бутун чарчоқларингиз бир лаҳзада унут бўлади. Фарзандларнинг шўх-шодон қийқириқ-кулгуси, яқинлар дийдор кўнглини осмон қадар юксалтиради. Хўш, айтинг, қай бир мамлакатда оилани муқаддас кўргон сифатида улуғлаб, уни мустаҳкамлаш, тинч-тотувлигини таъминлаш учун бизнинг давлатимиздагидек ғамхўрлик кўрсатилади? Фақат ўз миллий анъаналари, доғиманд авлод-аждодларининг бой маънавий меросига суянган, содиқ қолган юрдагина ана шундай савобли ишлар амалга оширилади, албатта!

Халқимизда “Куш уясида кўрганини қилади” деган ибратомуз мақол бор. Усиб келатган авлоднинг илк тасаввурлари оилада шаклланар экан, инсонийликка хос фазилатлар, одоб-ахлоқ каби бебаҳо фазилатлар илдиш ҳам оилададир. Қолип қандай бўлса, гишт ҳам шундай чиққанидек, ҳар бир оилада камол топаётган фарзандлар ҳам шу муҳитга мос равишда улғайди.

“Онаг уйдами?” деб сўрайди остона ҳатлар-ҳатламас ота. “Дастурхонни тузанглар, тоза кийимларингни кийинглар, даданг келди”, дейди она... Ана шундай ҳикматга тўла оилада улғаяётган фарзандларнинг қалбида меҳр куртак ёзади, оқибат гуллайди, умидлар қанот қоқайди. Оила бетакрор руҳий муҳитдир. Жамиятнинг бўғини, Ватан ичра “мўъжаз ватан” ҳисобланмиш оилаларимиз ҳаммаша гуллаб яшнасин, бахт ва қувонч масканига айлانسин.

Салима МУҲАММАДИЕВА,
республика “Оила” илмий-амалий
маркази Самарқанд шаҳар
бўлими директори.

ФХДЁ органлари зиммасига юклатилган вазифалар кўлами нихоятда кенг. Масалан, фуқароларнинг туғилиши, никоҳ тузиши, никоҳдан ажрилиш, вафот этганлик ҳолатларини қайда қилиб, фарзандликка олиш, оталикни белгилаш, фамилия, исм ва ота исмини ўзгартириш қабиларни ҳам амалга оширади. Инсоннинг туғилишдан то вафот этгунга қадар содир бўлган ҳолатларни қонуний тартибда расмийлаштириш, қолаверса, фуқаролар ҳаётидаги оилавий маросимларни, яъни никоҳни тантанали вазиятда ўтказишни ташкиллаштириш ФХДЁ ходимидан зукко ва масъулиятли бўлишни тақозо қилади.

Шу ўринда айтиш лозимки, аҳолини ҳуқуқий саводхонлиги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда тарғибот-ташвиқот ишлари алоҳида аҳамият касб этади. Бугунги кунда давлатимиз томонидан олиб борилаётган адолатли сиёсатни кенг халқ оммаси орасида тарғиб қилиш, ҳаётга татбиқ этилаётган қонунларнинг мазмун-моҳиятини тушунтириш ФХДЁ органлари вазифаларидан яна бири саналади.

Ҳозирда, оилада эр-хотин ҳуқуқ ва мажбуриятлари юзасидан туғилаётган баҳслар, бола ҳуқуқлари, ажрилишлар, айрим оилалардаги маънавий-руҳий муҳитдаги болалар тарбияси, оилада иқтисодий таъминот билан боғлиқ келишмовчиликларни юзага келишининг олдини олишга қаратилган тарғибот ишлари мунтазам равишда олиб боришмоқда. Шунга қарамастан, бугунги кунда фуқаролик судларида кўрилатган ишларнинг асосий қисmini эр-хотин ўртасидаги келишмовчиликлар, никоҳни бекор қилиш билан боғлиқ мулкий низолар ташкил қилади.

Ҳозирда ҳеч кимга сир эмас, ажралиш ҳолатлари ёшлар орасида йилдан-йилга кўпайиб бор-

Истиклол йилларида амалга оширилаётган ислохотлар давомида қарийб барча соҳаларга янгиликлар киритилди, янгича ишлаш тизими ташкил этилди. Ва бу ҳаракатлар жараёнида ҳар бир ҳудуднинг ўзига хослиги, аҳолининг имкониятлари ҳисобга олинди. Маълум бир соҳаларга алоҳида эътибор қаратилиши мақсадида уларнинг номлари ҳам шунга монанд бўлди. Намунали уй-жойлар, намунали КВП ва шифо масканлари... Табиийки, бугунга келиб бу рўйхатга намунали хотин-қизлар кўмиталарини ҳам киритиш мумкин.

Жойлардаги хотин-қизлар кўмиталари фаолиятини янада тақомиллаштириш мақсадида яқинда Вазирлар Маҳкамасининг “Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси фаолиятини тақомиллаштириш ҳамда намунали 14 та туманда олиб бориладиган ишлар юзасидан чора-тадбирлар дастури” тузилган эди.

Эътиборли жиҳати, Самарқанд вилоятидан Каттакўрғон тумани ана шундай намунали хотин-қизлар кўмитаси сифатида танлаб олинди. Ушбу дастур тумандаги ижтимоий-иқтисодий инфратузилмани кучайтириш, ҳар бир ҳудуднинг ўзига хос тизимини ишлаб чиқиш орқали умумий ахлитликни намоён қилиш каби жиҳатларни мужассам этган. Ишлаб чиқилган қатор режаларда авваламбор саноатни ривожлантириш, ижтимоий инфратузилма масалалари, касаначилик, ҳунармандчилик, кичик бизнес ва хизмат кўрсатиш, қишлоқ ҳўжалиги соҳасидаги масалалар алоҳида ўрин эгаллайди.

— Мазкур дастурга кўра

НАМУНАЛИ ХОТИН-ҚИЗЛАР ҚЎМИТАСИ

Каттакўрғон тумани мисолида

ўтган йилда тумanning иқтисодий-ижтимоий аҳволи тўла ўрганиб чиқилди, — дейди Каттакўрғон туман ҳокими ўринбосари, туман хотин-қизлар кўмитаси раиси Света Бўрибоева. — Таълим, соғлиқни сақлаш, саноат, қурилиш, қўйингки, барча соҳаларда амалга оширилиши лозим бўлган ишлар таҳлил этилди. Масалан, ўтган йилда «Каттакўрпа», «Махау — 2» зовур тармоғининг маълум қисмларида системали равишда тозалаш, 51,4 км каналларни эса механизм йўли билан таъмирлаш лойиҳаси амалга оширилди, тумандаги ирригация тизимининг моддий-техник базаси мустаҳкамланди. Шунингдек, тумандаги 51-, 58-, 81-мактаблар, 29-МТМ, 15-сон болалар мусика мактаби, Дурбеш ва Гулобод қишлоқ врачлик пунктлари бинолари капитал таъмирланди. Вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси томонидан туман тиббиёт биғлашмасига “Дамас” русумли тез тиббий ёрдам машинаси ажратилди. Пайшанба ШФЙ, Полвонтепа МФЙ бинолари фойдаланишга топширилди.

Албатта, ушбу дастур доирасида хотин-қизлар кўмиталари зиммасидаги масъулиятли вазифалар — аёлларнинг иш билан бандлиги, уларнинг маънавий-жисмоний саломатлиги юзасидан олиб борилаётган

тарғибот масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили”да туманда кенгайтирилган корхоналар ҳисобидан икки юзга яқин янги иш ўринлари очилган бўлса, шуларнинг қарийб ярмини хотин-қизлар ташкил этди. Айниқса, саноат соҳасидаги янги иш ўринларининг 250 нафарга яқини хотин-қизларга тўғри келган бўлса, яқка тартибдаги тадбиркорлиқни ривожлантириш бўйича уларнинг сони икки юз нафарга етди. Паррандачиликни ривожлантириш бўйича ҳам юзга яқин хотин-қизлар иш билан таъминланди. Тадбиркорлиқни ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш борасида қабул қилинган чора-тадбирлар юзасидан хотин-қизлар бошланғич кўмиталари жойларда йиғилишлар ўтказиб, тушунтириш ишлари олиб борди.

Туманда Микрокредитлаш дастурига 51 нафар хотин-қизлар киритилган эди. 24 нафар хотин-қиз касаначилик бўйича меҳнат шартномалари тузиб, фаолият юритмоқда. Имтиёзли кредитлар бўйича 14 нафар аёл кредит шартномаси бўйича 1,5 млн.дан 140 млн.гача кредит маблағларини олишди. Булар асосан қишлоқ шароитида балиқчилик, паррандачилик, чорвачилик ва бошқа мақсадларда фойдаланиш учун аж-

Жараён

ратилди.

Туманда ҳунарманд аёллар томонидан яратилган турли хил маҳсулотлар учун “Қўли гулдир ўзбек аёли...” кўргазма савдоси ташкил этилди. Мазкур кўргазма доирасида ўтказилган бешта ўкув машғулотига 118 нафар хотин-қиз қатнашди. Улар орасидан кредитга ахтиёжи бор ўн нафар аёл аниқланиб, уч нафарига кредит расмийлаштирилди.

Ёшларнинг соғлом оила қуришини таъминлаш мақсадида тегишли ҳужжатлар бўйича 2746 нафар келин-куёв тиббий кўрикдан ўтказилди. Эрта турмуш қуришининг ноҳуш оқибатлари, соғлом оила қуришининг муҳимлиги борасида тумандаги Алишер Навоий, К.Остонаов, Жизмон, Қўшхўваз, Андоқ, Омонқалхат, Мундиён маҳалла фуқаролар йиғинларида “Соғлом оила қуриш, соғлом фарзандларни дунёга келтириш”, “Никоҳдан олдинги тиббий кўрикнинг аҳамияти”, “Бўлажак келин-куёвларга” каби мавзуларда учрашув, мулоқотлар уюштирилди. Баҳариланган ва ҳали қилиниши лозим бўлган ишлар мисолида шунинг сизиш мумкинки, буларнинг ҳаммаси тизимли равишда, бир-бирига боғланган тарзда улкан бир мақсадга қаратилган ҳолда амалга ошириладир. Аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш, оилалардаги ҳар соғлом муҳит орқали жамият барқарорлигини таъминлаш мақсади саъй-ҳаракатларни ўқ илдиш мисол бирлаштириб турибди.

Гулрух МЎМИНОВА,
“Оила ва жамият”
мухбири.
Самарқанд вилояти.

ФХДЁ фаолияти

моқда. Бу ноҳуш ҳолатнинг олдини олиш, оила мустаҳкамчилигини таъминлаш мақсадида хотин-қизлар кўмиталари, ўзини-ўзи бошқариш органлари, туман маънавият тарғибот бўлимлари, қолаверса, бошқа жамоат ташкилотлари томонидан етарлича тушунтириш ишлари йўлга қўйилган. Аммо барибир бу кўнгилсиз ҳолат кўрсаткичи йил сайин ошаётгани ташвишли ҳолдир. Агар буни факт ва рақамлар мисолида келтирадиган бўлсак, 2011 йили Тошкент шаҳрида ФХДЁ органларида 12 570 та никоҳ қайд қилинган бўлса, ажралишлар сони

2 637 тани ташкил этган. Шулардан суд идораларида 1737 та, ФХДЁ бўлимларида эса 875 та никоҳ бекор қилинган.

Ҳозирги вақтда жамиятда оиланинг аҳамияти ўсаяётгани, ёш авлоднинг тарбиялашдаги ўрни ҳисобга олиниб, судларнинг оилавий муносабатларни мустаҳкамлаш, воғга етмаган болаларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги роли ошмоқда. Яъни, суд никоҳдан ажралиш ишларини кўришда асосий эътиборни эр-хотинни яраштиришга ва оилавий вазиятни соғломлаштириш чораларини кўришга қаратмоқда. Зеро, оила тақдирини жамият тақдирини билан уйғунлашиб кетган. Инсонга, ҳаётга тўқислик бағишловчи оилага, жамият бутунлигини ва аҳиллигини кафолатловчи ушбу масканга ҳаммаша эътиборда бўлиш эса ҳар биримизнинг вазифамиздир.

Светлана ЖЎРАЕВА,
Тошкент шаҳар адлия бошқармаси
нотариат, адвокатура ва ФХДЁ
органлари бўлими бошлиғи.

ФАН ОЙЛИГИ

Фан ойлиги доирасида Тошкент шаҳри Бектемир туманидаги 289-умумтаълим мактабида кўплаб тадбирлар ташкил этилди.

Ўқувчиларнинг мустақил фикрлаш қобилиятини ривожлантириш мақсадида “Тушум келишиги”, “Тонна, центнер”, “Қушлар

Таълим

— бизнинг дўстимиз” мавзусида очик дарслар ўтказилди. Ўқувчиларнинг ижодий ишлари, деворий газеталардан иборат кўргазма барчада илиқ таассурот қолдирди. Ўқитувчилар Р.Фаттоҳова, И.Нафикова, Р.Маказитова, М.Дадаева ўтган очик дарслар ўқувчиларда катта қизиқиш уйғотди. Ойшахон Холбоева раҳбарлигидаги 1-“Б” синф “Энг намунали жиҳозланган синф хонаси” деб топилди. Мактаб маъмурияти фан ойлигида фаол иштирок этган зукко ва иқтидорли ўқувчиларни рағбатлантирди.

Нигора АЛИШЕР қизи

Оила — ҳар бир инсоннинг энг қадрдон маскани. Ҳеч ким ўзини бошқа ерда оиласидаги каби хотирҳам, хушбахт ҳис этмайди. Ютуқларимиздан энг кўп севибигурурланадиган, бошимизга иш тушганида дарддош бўладиган ҳам ўз жигарбандларимиз. Хулласи калом, бахтимиз бутунлиги оиламиз мустаҳкамлиги билан белгиланади.

Янги йилимизнинг Юртбошимиз ташаббуси билан «Мустаҳкам оила йили» деб номлангани турли соҳаларда фаолият юритаётган наманганлик хотин-қизларни руҳлантириб юборди. Бугун улардан айримларининг фикр-мулоҳазаларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Раҳбархон ҚЎЗИБОЕВА,
Уйчи шаҳар маҳалла фуқаролар йиғини раиси:

— Халқимизда «Оила — қўш устунли айвон» деган гап бор. Бунинг замирида олам-олам маъно мўжассам. Масалан, фаолиятим давомида жуда қўл оилаларнинг турмуш тарзи би-

Оққўрғон туманидаги Султон Сегизбоев маҳалласи аҳли Мукаррам опа Фуломовани фидойи мураббийлардан бири сифатида қадрлайди. Бугунги кунда устоз пенсияда бўлса-да, барибир кўпчиликка нафи тегапти. Энг қизиги, ёш оила бекалари ва эндигина оила қуриш ниятида юрган йигит-қизларга ҳам у киши беминнат маслаҳатчи, қўлидан келгунча йўл-йўриқлар кўрсатади, тўғри йўлга бошлайди. Опа билан суҳбатлашсангиз, бошидан кечган ғаройиб воқеаларни эшитиб, ҳайратга тушасиз.

— Айтсам қўлмайсиз-да, ҳўпми? Бир кун мен ишлайдиган ташкилотдан иқти-

ҚЎРҒОНДА ҚАДРИНГИЗ БЎЛСИН!

дорли ёш қизларни саралаб, ички ишлар ходимлари билан бирга хорда қўшиқ айтиш учун пойтахтга олиб боришди. Ўшандо соҳилар тоновини ўнгани боис орқага битта қилиб ўриб олганман. Бизнинг галимиз келгач, саҳнага чиқдик. Шу пайт сочим бир йигитнинг костоми тугмасига илиниб қолса бўладими?! Ҳар қанча уринмайин, чиқара олмайман-да. Иккимиз ҳам бу қутилмаган ҳолатни томошабинларга сездирмасликка ҳаракат қилдик-у, лекин барибир пайқаганлар бизларга қараб маъноли қулиб қўйишарди. Хуллас, бир илож қилиб дастурни яқунлагач, уйга қайтаётганимда яна халиги йигит билан тўқнашиб кетдик. Бараварига қулиб юбордик ва у менга силригина жиймайиб қўлди...

Эртаси кун деғ, уйимизни совчилар босди. Қайси бир номзодни сўраманг, бари ички ишлар ходимларидан эди. Шу кезлари мен туман кишлоқ ҳўжалиги бўлимида ҳисобчи бўлиб ишлардим. У маҳаллари қизларга совчи келса, қўнглинг борми-йўқми дея сўраб ўтирмас, тагли-тубли жойдан бўлса шартта узатиб юбораверарди. Лекин бахтимни қарангки, менинг отам ундай қилмади. Оилада ёлғиз қиз бўлганим учунми, онамга сўраб кўр, балки бировдан умидвор бўлса айтсин, дебди. Мен эса майли, ўзларингизга қайси бири маъқул келган бўлса, мен розиман, дедим. Шу даражада содда эканлигимиз, ҳатто тўйгача ҳам қувёни кўрмабман. Тўй кунни мени опоқ рўмонга ўраб қайнонамникига тушириб келишди. Одмигина базм кечасидан кейин қувёни кўрдим-у, ҳайратдан донг қотиб қолдим. Не кўз билан кўрайки, у хов ўша катта саҳнада тугмасига сочларим ўралиб қолган йигит эди! Худойимнинг марҳамати билан тақдиримиз ана шундай қўшилган экан...

Мукаррам опа гурун орасида уч фарзандли бўлинида турмуш ўртоғи, раҳматли Сухробшо аканинг қўллаб-қувватлови

лан танишишимга тўғри келади. Бир нарсани сезаманки, ўқиган, бирор касб-хўнарни бошини тутган оила соҳиблари хонадонларида доим тотувлик ҳукм суради. Томорқасидан ҳам тузукроқ ҳосил олишнинг уддасидан чиқолмайдиган, меҳнатдан қочадиган, ўзгалар ва маҳалла ёрдамидан доим умидвор бўлиб юрадиган хонадонларда эса келишмовчиликлар тез-тез юз беради.

Оилалар мустаҳкамлигига эришишда ёшлардан ҳам кўпроқ катталар, ота-оналар зиммасидаги вазифа залворлироқ деб ўйлайман. Фарзандидан келажақда қандай оила соҳиби ёки соҳибаси чиқишини улардан яхшироқ бошқа ҳеч ким билмайди. Айримларнинг қўлида бирорта хунари йўқ, хали ўзларига боқиманда бўлган ўғилларининг бошини иккита қилиб қўяётгани ёш оилалар ўртасида ажримлар, арзимас низоларнинг кўпайишига сабаб бўла-пти.

МЕҲР МАСКАНИ

Замирахон ШАМСИЕВА,
Наманган шаҳридаги «Ҳақиқат» МФЙ раиси:

— Маҳалламизда 1377 та оила истиқомат қилади. Уларнинг етмиш фоизи намунали, тотув хонадон десам, муболага бўлмайди. Бунинг боиси, шу кичкинагина гўшамизда турли мавзуларда тушунтириш-тарғибот ишларини доимий олиб бораётганимиз. Қолаверса, маҳалламиз хотин-қизлари ўртасида миллий хунармандчилик намуналаридан бўлган тўн ва кашта тикиш анъана тусини олган. Онахонларимиз қизларга ўз хунарларини ўргатиш жараёнида оила, катта ҳаёт сабоқларини синдириб боришади.

Оилада эр-хотин ўртасида меҳр, ўзаро ҳурмат бўлса, бу хонадонда низо чиқмайди. Жанжалсиз рўзгорда барака бўлади, фарзандлар ҳар томонлама баркамол бўлиб вояга етади. Тилагим, Мустаҳкам оила йилида ҳар бир хонадондан кут-барака, қувонч аримасин!

Хурсаной ИСМОИЛОВА,
хуқуқшунос, Норин тумани:

— Баъзи хорижий мамлакатларда кейинги пайтларда оиланинг ижтимоий мавқеи, ота-онанинг қадр-қиммати йўқолиб бораётгани ҳақида бонг урилмоқда. Оқибатда, жамиятда ўзаро меҳр-оқибат туйғулари ҳам барҳам топиб бориши турган гап. Хайриятки, Ўзбекистонимизда яшаётган турли миллат ва элат фарзандлари тинч-осойишта, барқарор демократик жамият қуриш йўлида ҳам-жихатлик асосида бир оила бўлиб бирлашишмоқда. Бу борада маҳалла институти катта роль ўйнаётганини алоҳида таъкидлашимиз керак.

Маълумки, мамлакатимизда ҳар кун юзлаб янги оилалар барпо бўлади. Уларнинг мустақил оила сифатида шаклланиб олиши учун ота-онадан ташқари, маҳалла-қўй, қўни-қўшни, қариндош-уруғлар ҳам ўзларини масъул эканликларини чуқур англашаётгани эътиборга лойиқдир.

«Оила ва жамият» мухбири
Шаҳло ТОШБЕКОВА
ёзиб олди.

Шундай яшар одатда одам

кўрғон деб атасак, унда яшаётган ҳар бир инсоннинг, у каттами-кичими, барибир, шу гўшада ўз ўрни ва қадр-қиммати бўлсагина, жамиятга фойдаси тегади. Янги йилда бу соҳада хизмат қилаётган фаоллар зиммасига ҳам катта масъулият юкланиши табиий. Шу баҳонада оддий бир ҳаётий мисолни келтираман: албатта, савобнинг катта-кичиги бўлмайди. 2000 йили маҳалладаги учта қўшни ўзаро маслаҳатлашиб, имконимиз етгунча маблағ тўплаб, кўча бошидаги қаровсиз ётган майдонни ўз кучимиз билан ўзлаштириб, «Соғлом авлод» боғини ташкил этдик. Ҳар йили шу ерда етиштирилган маҳсулотларни сотиб, кам таъминланган ва қаровчисини йўқотган хонадонларга беминнат ёрдам бера-ямиз.

Бугунги кунда умрининг қирчиллама қирқ йилини ёш авлод тарбиясига бағишлаган ва муборак 63 ёшида ҳам эл-улуснинг хайрли ишларига бош-қош бўлиб юрган оққўрғонлик Мукаррам опа Фуломова бир этак неварачевараларини ардоқлаб яшаётди. Ниятимиз, ана шундай пир убадвал оилалар сафи кенгайверсин.

Нигора ҲОЛОВА,
«Оила ва жамият» мухбири,
Тошкент вилояти.

ҲАМИЯТ — тилимизда ўзининг ва яқинларининг ор-номусини ҳар қандай тажовуздан ҳимоя қилшга интилиш туйғуси «ҳамият» сўзи билан ифодаланади. «Ҳамият»нинг туб маъноси «ҳомийлик қилди», «ҳимоялади» деган мазмунни англатган. Умуман, «ҳомий», «ҳимоя», «ҳамият» сўзлари битта илдиждан ўсиб чиққан сўзлардир.

Тамагирлик инсон
ҳамиятини ерга уради.
Газетадан

Гўянда — бу сўз тарихимизда кўп ишлатилган. Мумтоз асарларимизда ҳам унга тез-тез дуч келамиз. «Гўянда» сўзи «қиссагўй», «афсона айтувчи», «қўшиқ айтувчи», «бахши» маъноларини англатади.

Бойсунгур Мирзо...
хаттот ва наққош ва
созанда ва гўянда мунча
беназир кишиким,
анинг тарбиятидин
арога кирди.

Алишер Навоийнинг
«Мажолис ун-нафоис»
асаридан

Эшқобил ШУКУР
тайёрлади

ЭЛГА МАНЗУР МАНЗУРА ОПА

Пойтахтимизнинг Учтепа туманидаги Бешқайрағоч маҳалла фуқаролар йиғинида кўп йиллардан бери диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи бўлиб фаолият юритаётган Ўзбекистон халқ ўқитувчиси Манзура Раҳматуллаевани кўпчилик ўз оиласининг энг яқин сирдоши, маслақдоши сифатида қадрлайди. Чунки қирқ йилдан кўпроқ муддат катта ҳаётий тажрибага эга педагог, фидойи устоз сифатида хизмат қилган Манзура опа маҳалладошларининг қувонч-ташвиши билан яшайди. У кишини гоҳ шу ҳудуддаги 116-129-мактаб ўқувчилари даврасида, гоҳ мустақил оила қуриш истагида турган ёшлар ҳузурида долзарб мавзуда мулоқот қилиб турган чоғида учратасиз.

— Мустаҳкам оила йили муносабати билан маҳалламизда турли ёшдаги аҳоли қатлами иштирокида давра суҳбатлари, учрашувлар уюштириш режалаштирилган, — дейди Бешқайрағоч МФЙ раиси Тўлқин Ҳайдаров. — Албатта, қаердаки маҳал-

ла тизими изчил ишлаётган бўлса, қолаверса, фаоллар бугунги давр талабларига мос равишда аҳоли ўртасида фаолият юртиса, шу ерда аҳиллик, ҳамжихатлик барқарор бўлади, ибратли оилалар сони кўпаяверади. Бу жараёнда бизга эл орасида обрў-эътибор қозонган Манзура Раҳматуллаева сингари

СУРАТДА: Бешқайрағоч МФЙ маслаҳатчиси Манзура Раҳматуллаева ёшлар билан мулоқотда.

жонқуяр маслаҳатчиларнинг кўмаги ниятда муҳимдир.

Барно МИРЗААХМЕДОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

Машҳурларга тақлид

Юлдуз САИДОВА,
Республика «Оила» илмий-амалий марказининг катта илмий ходими, тиббиёт фанлари номзоди:

— Ўзбек аёллари орасида ҳам Европага тақлид натижасида ўз киефасини ўзгартиришга бўлган истак ошиб бораёпти. Бунга кўпроқ телеэкран орқали намойиш этилаётган машҳур кишиларнинг ташқи кўриниши, улар ҳақидаги шов-шувлар сабаб бўлмоқда. Аёл киши табиятан таъсирчан, атрофдаги воқеа-ҳодисаларга тезда берилади. Агар турмуш ўртоғи озгина эҳтиборсиз бўлса, дарров ўзини четга чиқариб қўйилган, камситилган ҳис этади. Сабабларини ташқи оламдан излашга тушади. Бу ҳолат, айниқса, 30 ёшдан ошган аёлларда кўпроқ учрайди. Мана шу даврда фарзанд ўстиришнинг қийинчиликлари, оила ташвишлари меъёридаги гармонал жараёнга таъсир қилади. Аёл олдин ички ҳиссиётини яшира олган бўлса, энди бунинг уддасидан чиқолмайди. Устига устак, ҳайз циклида ҳам ўзгаришлар юз бериб, юзга сўлгинлик, ҳорғинлик соя ташлайди. Бундай пайтда айримлар муаммоларини пластик операция орқали ҳал қилишга интилади.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, илгари аёллар кўпроқ қоқок атрофи терисини торттириш амалиётидан фойдаланишган. Бугунги кунда эса юз терисини торттириш, лабни дудоклаштириш, ортиқча ёглари йўқотиш, кўкрак шаклини ўзгартириш ва шалпанг-қулоқликдан халос бўлиш учун ҳаракат қилишапти. Энг ачирарлики, айрим аёллар ўзига ярашиб турган қоқокларини торттиришни ёки кесиб йўли орқали олиб ташлашни хоҳлайди. Хўш, бу амалиёт ҳар доим ҳам яхши натижа берадими?

Юлдуз САИДОВА:

— Қоқок тортилганда аёлнинг юзи таранглашиб, кўркамлишади. Аммо бу вақтинчалик ҳолат. Чунки териға тиг текканда юзнинг ҳаракатини таъминловчи нерв толарлар ва озиқлантирувчи қон томirlарига ҳам шикаст етади. Натижада, териға сўлгинлик пайдо бўлади. Ўн йилда тушадиган ахиллар уч-тўрт йилдаёқ "хужум" бошлайди. Пластик жарроҳликнинг тананинг исталган ҳолида ўтказиш мумкин. Орамизда кўкракларини операция қилдираётган аёллар ҳам учрайди (кўкрак беиз саратонига чалинганлар бундан мустасно). Инсоннинг танаси ўнг ва чап томонга бўлинишини ҳамма яхши билади. Ҳар икки тараф бир-бирига нисбатан симметрик эмас. Шу боис ўта тажрибали мутахассис бажарган операцияга ҳам муваффақиятли аяқланади дея қасфолат бериб бўлмайди. Жарроҳликдан фойдаланган аёллар билан суҳбатлашсангиз, кўпчилиги бундай ишга қўл урганидан афсусда эканини билдиради.

Орзуга айб йўқ...ми?

Бир дугонам билан оилавий борди-келдимиз бор. Ҳамма хавас қиладиган уч нафар ўғли, турмуш ўртоғи билан бахтли ҳаёт кечиради. Куз ойларининг бошида кийим-кечак харид қилиш учун бозорга туш-

Бугун пештоқиға "Гўзаллик салони", "Парикмахерская" дея ёзиб қўйилган билнолар ичида хотин-қизларимизни қандай "мўъжиза"лар кутаётганини ҳатто ёш болалар ҳам яхши билади (дарвоқе, ҳозирда боғча ёшидаги қизчаларнинг соч турмаклари ҳам салон ходимлари томонидан тўғриланиши урфга кирган). Кечагина ўсмаю сурма билан кифояланиб юрган хонимларни ула-эликлар, улама киприклару узун тирноқлар, ясама қошлар ҳам қаноатлантирмай қўйди. Энди улар янада гўзалроқ бўлиш учун операция столлари томон йўл олишапти. Илгари пластик жарроҳликдан фақат машҳур ва бадавлат кишилар фойдаланган бўлса, ҳозир аҳолининг ўрта қатлами кўпроқ мурожаат этаётгани кузатилмоқда. Хўш, замондошларимизни гўзаллик хирургиясидан фойдаланишга нима мажбур қилапти?

ПЛАСТИК ОПЕРАЦИЯ КЕРАКМИ?

ёки жарроҳликдан кейинги хуш ва нохуш ҳолатлар хусусида

дик. Дугонамни ўзига икки-уч ўлчам кичик қўйлақ сотиб олганини кўриб ҳайрон қолдим.

— Бу қўйлақ сенинг қоматингга тўғри келмайди. Нега шунча пулни беҳудага совурдинг? — дедим ажабланганча.

У бўлса бамайлихотир оҳангда:

— Орзуга айб йўқ. Яқинда тўғри келадиган бўлиб қолади, — дея қулиб қўйди.

Ўтган кунни кўнғирок қилсам, синиқкина овоз билан шифохонада ётганини айтди. Бу хабарни эшитиб, дарров етиб бордим. Тўғриси, уни таниёлмай қолдим. Гапдаги хотинларнинг "реклама"сига учиб, кўкраги ва қорнининг пастки қисмини пластик операция қилдирибди. Мана, энди тушундим унинг орзуси нелигини! Аммо дугонам ўз қилишидан қаттиқ афсусда эди. "Агар қайта дунёга келсам, ҳеч қачон бундай операцияга рози бўлмасдим", дея юм-юм йиғларди. Бунга розилик бергани учун ҳатто турмуш ўртоғидан ҳам хафа эканини яширмади. Ҳа, номуносиб нарсаларни истовчи, имконияти етмайдиган ишларга қўл урувчи одамларнинг охириги пушаймон ўзига душман бўлади.

Бундоқ ўйлаб қаралса, аёл ташқи киефасини ким учун ўзгартиради? Ўзи учунми ёки турмуш ўртоғига аччиқ қилибми? Балки у фарзандларининг отасига шу ҳолати ҳам ёқар. Бошқаларнинг наздида кўркам

кўриниш учун баданига тиг тегириш шартми, ўзи? Пластик операция "мўъжиза"си билан кўпчиликнинг оғзига тушаётган аёллар кимлар? Улар жамиятда қандай мавқега эга? Шу қаби саволларни ўзимизга бериб, ҳолисона жавоб қидирсак ёмон бўлмасди.

ПЛАСТИК ЖАРРОХЛИККА МУНОСАБАТИНГИЗ?

Пойтахтимизда ўтказилган ижтимоий сўровда 548 киши қатнашган. Улар саволга қуйидагича жавоб беришган.

1. **Ижобий.** "Пластик жарроҳликдан фойдаланганман ёки келажакда фойдаланишим мумкин" — 14% (79 нафар).
2. **Салбий.** "Пластик жарроҳликка кескин қаршиман" — 25% (140 нафар).
3. **Бетараф.** "Ҳали ўйлаб йўқмадим" — 60% (329 нафар).

Фойдали томони ҳам бор!

Мақоламиз бошидан бери пластик жарроҳликнинг фақат салбий жиҳатлари ҳақида гапириб келаямиз. Газетхонда "Ижобий тарафи йўқмикан?" деган ҳақли савол туғилиши табиий. Аслида, гўзаллик хирургияси қадим-қадим замонларда урушлар туфайли жиддий жароҳат олган, қулоғи ёки бурнидан айрилган одамларга тиббий ёрдам кўрсатиш мақсадида вужудга келган. Кейинчалик пластик амалиёт ўз моҳиятидан узоқлаша бориб, одамларни "гўзаллик маъбудаси"га айлантирадиган мўъжизага ўхшаб қолди.

Юлдуз САИДОВА:

— Пластик жарроҳлик тиббиёт учун оддий янгилик эмас.

Бу соҳа устида қанча-қанча олимлар илмий иш олиб боришган, тажрибалар ўтказишган. Операция амалиёти одамлар эҳтиёжидан келиб чиқиб ҳаётга татбиқ этилган. Чиндан ҳам, орамизда тиббиётнинг бу соҳасига муҳтож одамлар таллайгина. Бахтсиз ҳодисалар — оловдан қуийиш, автоҳалокатга учраш туфайли юзда доғ ва чандиқ қолиши мумкин. Бундай нуқсонни бор кишилар бошқалардан ажралиб қолади, ўзини камситилгандек ҳис қилиб, давраларга аралаша олмайдди. Ҳар ойнага қараганда қайфияти тушиб, ҳаётга муҳаббати ҳам сўниб боради. Шу маънода гўзаллик хирургияси одамларнинг яхши яшаши, яхши қайфиятда юриши, ўзларини қулай ҳис этиши учун ўйлаб топилган. Аёлларимиз пластик операцияга фақат тақдир тақозо қилган дагина мурожаат этишса, нур устига нур бўларди.

Маълумотларга қараганда, мамлакатимизда 15 дан ортиқ ихтисослашган пластик жарроҳлик клиникалари, 50 дан ортиқ малакали пластик жарроҳлар фаолият юритмоқда. Ўзбекистон аҳолисининг каттагина қисми ёшлар экани инобатга олинса, яқин йилларда бундай тиббий хизматга талаб янада ошиши мумкин, дейди соҳа ходимлари. Қолаверса, Тошкент шаҳрини Ўрта Осиёнинг тиббий туризм марказига айлантириш учун ҳам барча шарт-шароитлар етарли.

Эдуард КИМ,
"Чирой" гўзаллик маркази раҳбари, тиббиёт фанлари доктори, профессор:

— Бизга нафақат катталар, балки болаларни ҳам олиб келишади. Кўпроқ қуийиб қолган кичкинтойларнинг ота-оналари мурожаат қилади. Айниқса, серфарзанд оилаларда бундай нохушликлар тез-тез содир бўлиб туради. Яна, ҳозирда пигментацияну бузилишлар туфайли витилиго (пес) касаллиги бирмунча кўпайган. Бу ҳар қандай ёшдаги одамни ҳам саросимага солиб қўйиши турган гап. Беморлар юз-қўлидаги оқ доғлардан халос бўлиш учун қўлламаган илму амали қолмайди. Аммо қўзланган натижага эришиш осон эмас. Ҳозирча энг мақбул йўли лазер нури билан даволаш бўлиб турибди.

Розия ҲАМДАМОВА,
Наманган вилояти:

— Уч йил олдин кизимнинг бўйида оқ доғ пайдо бўлган эди. Аввалига "Арзизаман нараса, ўтиб кетади", деб бефарқ

бўлдим. Ўзимизча ҳар хил дори-дармонлар ичириб, даволашга ҳаракат қилиб кўрдик. Афсуски, доғ кундан-кунга катталашиб, шапалоқдек бўлиб кетди. Бу унинг қайфиятига ёмон таъсир қилди. Дугоналаридан, таниши-билишлардан ўзини олиб қоча бошлади. Нуқсонини бериштириш учун ёзининг жазирама кунларида ҳам бўйнигача эпилган қалин қўйлақ кийиб юрарди. Шундан кейингина даво истаб турли мутахассисларга мурожаат қилдик. Афсуски, анча кечиккан эканмиз, касалликни даволаш учун катта маблағ ва сабр-тоқат зарурлигини айтишди. Ҳозир бир курс муолажалар туғди, кизимда ўзгариш бор. Унинг бутунлай тузалаб, дугоналаридек соғлом ва чиройли бўлишини истаيمان.

Аввал соғлиқ, кейин гўзаллик

Ҳа, илм-фан тараққиёти одамларнинг яхши яшаши учун хизмат қилиши даркор. Улуғ ёзувчи Фёдор Достоевский айтганидек, дунёни гўзаллик қутқариши рост гап. Ҳар бири-миз бошқаларда илиқ таассурот қолдириш учун чиройли бўлишга интилишимиз ҳам ҳақиқат-ку! Аммо бунинг учун, албатта, пластик жарроҳликдан фойдаланиш зарурмикан?

Эдуард КИМ:

— Баъзида бизга тўрт муҳаси соғ аёллар ҳам мурожаат қилишади. Улар билан суҳбатлашиб, операцияга ҳали эрта эканини тушунтирамиз. Табиий гўзаллиқни асраб қолиш учун спорт билан, ҳаракатли машғулотлар билан кўпроқ шуғулланишни тавсия этамиз. Овқатланиш сифати ва тартибига эътибор бериш лозим. Яна, сунъий ула-элик эмас, табиий суртмалардан фойдаланган маъкул. Ҳар доим табассум қилиб, хуш қайфиятда юриш ҳам инсон кўрқига кўрк қўшади.

Пластик амалиётга энг сўнгги чора деб қара керак. Ахир, жарроҳликнинг ортида инсон тақдирини турибди. Баъзи операциялар биз учун ҳам, бемор учун ҳам мураккаб кечади. Шу боис одам миқдорининг юрак, жигар ва буйрағи яхши-лаб текширувдан ўтказилади. Агар саломатлигига ҳавф солдиган жиддий муаммо бўлса, операцияга қўл урилмайди. Чунки бизнинг ишимизда биринчи ўринда соғлиқ, кейин гўзаллик туради. Энг муҳими, одамлар марказимизга соғ-саломат келиб, соғлом ва чиройли бўлиб қайтиб кетишсин.

Мамлакатимизда соғлиқни сақлаш соҳасига кўрсатилаётган эътибор самараси ўлароқ пластик жарроҳлик йўналишида ҳам талайгина ютуқлар қўлга киритилмоқда. Тиббиёт муассасаларида ўта мураккаб операциялар муваффақиятли амалга оширилаётгани бунинг тасдиғидир. Тўғри, бугун медицина одамнинг ташқи кўринишини ўзгартиришга қодир. Аммо қалб гўзаллиги билан йўғрилмаган ҳар қандай ташқи хусн мукаммал бўла олмастлигини унутмайлик. Буюк мутафаккир Робиндранат Тҳакур: "Мен ўзини кўз-кўз қилишга муҳтож бўлмаган, ўзида маънавий фазилатларни намоён этган гўзаллиқни афзал қўраман", деганида нақадар ҳақ эди.

Нигора РАҲМОНОВА,
"Оила ва жамият" муҳбири.

**Юлдуз АХМЕДОВА,
корхонанинг хотин-қиз-
лар кенгаши раиси:**

— Бугун аёллар факат оила бекаси эмас, балки ижтимоий ҳаётда ҳам фаол иштирокчидир. Бунинг бир-гина корхонамиз мисолида ҳам яққол кўришимиз мумкин. Айни пайтда мажмуа ишчи-хизматчиларининг 617 нафарини хотин-қизлар ташкил этади. Улар эркаклар билан бир сафда туриб қилган самарали меҳнати туфайли кадр топаётдилар. Хотин-қизларнинг 115 нафари олий маълумотли мутахассислар бўлиб, ишлаб чиқаришнинг турли жабҳаларида фаолият юритишмоқда.

Барча ишлар бевосита корхона касба уюшмаси кўмитаси билан ҳамкорликда олиб борилади, хотин-қизларнинг меҳнат қилиши билан бирга дам олиши, соғломлаштирилишига ҳам катта эътибор қаратиляпти. Аёллар жамоа шартномасида кўрсатилган имтиёзлардан тўлиқ фойдаланадилар. Шунингдек, касба уюшма кўмитаси томонидан оилавий шароити ўрганилиб, муҳтожларга йили-

КЕНГСОЙ МЎЪЖИЗАСИ

Якунланган йил барча соҳалардаги каби Шўртан газ-кимё мажмуаси жамоаси ҳаётида ҳам қувончларга бой бўлди. Ун йил илгари ўз фаолиятини бошлаган улкан корхонада бугунги кунда 3800 нафардан ортиқ киши меҳнат қилаётган бўлса, уларнинг 16 фоизини хотин-қизлар ташкил этади. Мажмуада Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Республиканинг қишлоқ туманларида оналар ва болаларнинг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори ижросини таъминлаш ҳамда оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш мақсадида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Биз бугун мазкур корхонада меҳнат қилаётган хотин-қизлар фаолияти ҳусусида ҳикоя қиламиз.

Корхона хотин-қизлар кенгаши раиси
Юлдуз Аҳмедова фаол аёллар билан суҳбатлашмоқда.

га бир марта энг кам иш ҳақининг 10 баробари миқдорида ёрдам пули берилади.

Хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллиги ҳамда ҳуқуқий-иқтисодий билимларини ошириш бугунги кундаги долзарб вазифалардан бири саналади. Улар мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг фаол иштирокчисига айланиб бораёпти. Шу маънода “XXI аср аёлининг жамиятдаги ўрни” мавзусида ўтказилган давра суҳбати кўпчиликка манзур бўлди.

Энг асосийси, опа-сингилларимизнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш мақсадида Қарши шаҳридаги темир йўл ва виллят кардиология шифонасига, республика 2-сонли клиника марказига йўлланмалар берилади. Ха-

ражатлар тўлиқ ва қисман корхона ҳисобидан қопланиши йўлга қўйилган.

Аёлларнинг оилавий шароити ўрганиб чиқилиб, Нуристон кўргончасида уй-жойга эҳтиёжманд 17 нафарига коттеж, 51 нафарига кўп қаватли уйлардан, Ғузор туманидаги Ёнқиш-локда эса 6 нафарига турар-жойлар ажратилди. Хотин-қизларнинг кўнгилли дам олишини ташкил этиш учун юртимизнинг Самарқанд, Тошкент ва Бухоро шаҳарларига саёҳатлар уюштирилмоқда. Фарзандларимиз ҳар йили ёзги ва қишги таътил кунлари Шаҳрисабздаги “Лочин” оромгоҳида мароқли дам олишади.

**Сайёра НОМОЗОВА,
тиббӣёт ҳамшираси:**

— Юртимизда тиббӣётни ислоҳ қилиш бўйича ул-

кан ишлар амалга оширилмоқда. Корхона қошидаги поликлиникада ҳам ишчи-хизматчиларнинг саломатлигини муҳофаза қилиш учун барча шароитлар яратилган. Иш бошлаганимга 13 йил бўлган бўлса, фаолиятимнинг асосий қисми бевосита шу шифохона билан боғлиқ. Мамлакатимиздаги йирик саноат корхоналаридан бири ҳисобланган Шўртан газ-кимё мажмуасининг жамоаси билан ҳамнафас бўлиб ишлаётганимдан фахрланаман. Шифохонамизда завод ишчи-хизматчиларнинг соғлиги мунтазам назорат қилиб борилади, уларга замонавий тиббӣёт асбоб-ускуналари ёрдамида хизмат кўрсатилади. Айниқса, хотин-қизларнинг саломатлигига алоҳида эътибор қара-

қилиши турган гап.

**Мукаддас ҚАРШИЕВА,
“Қарши термoplast”
цеҳи иш юритувчиси:**

— Цеҳимиз завод хома-шеси ҳисобидан ишлайди. Асосан полимер маҳсулотлари чиқарамиз. Жамоамиз 143 кишидан иборат бўлиб, уларнинг 14 нафари хотин-қизлар. Ўтган йилни муваффақиятли якунладик. Маҳсулот иш-

лаб чиқариш ҳажми ошиши ҳисобига моддий манфаатдорлигимиз ҳам яхшиланди. Ўн йилдирки, шу корхонада ишлаб ке-

муассасамизда ҳам болалар эмин-эркин ўсиши, ҳар томонлама баркамол бўлиб улғайиши учун барча шарт-шароитлар муҳайё қилинган. Болалик — беғуборлик, дейишади. Ўша беғуборликка гард юқтирмаслик жамоамизнинг энг асосий мақсади саналади, барча саъй-ҳаракатларимиз ана шундай эзгу мақсадларга йўналтирилган. Ахир, барчамиз шу қоракўзлар учун яшаймиз-ку бу дунёда!

**Шавкат СУЛТОНОВ,
“Оила ва жамият”
муҳбири.
Қашқадарё вилояти.**

Реклама ўрнида

Сайёра Номозова галдаги
чакирувга отланаяпти.

тамиз, вақти-вақти билан тиббӣ кўрикдан ўтказиб турамыз. Бу нафақат ишда, балки оила даврасида ҳам доимо сиҳат-саломат, хуш-кайфиятда юришга хизмат

лаяпман. Ишни дастлаб қурилишда бошлагандим, 2007 йилдан бери мазкур цеҳда фаолият юритаёпман. Тўхтатosh Турдиева, Нигора Боймуродова, Ма-

Автобус тирбанд шаҳар кўчасидан шошилмай борар экан, 30–40 та тоғорасини ўриндиқларга қўйиб олган хотин-халажу келин-жувонлар қийирганча ўлан-лапарлар айтиб, ёши каттароқ аёлларни ўйинга тортишча уринишарди. Фақатгина икки кун иситмалаб, ҳолсизланган Султонпошша ўриндиққа суяниб кетаётганди. Овсини Норхол унинг ёнига чўкди.

— Вой эгачи, момоларимизнинг арвохларини зор қажатиб, қизингизни ғирт бегонага бермоқчисиз деб эшитдим? Ўзимизда ҳам ойдаи йигитлар бор, ахир. Мана менинг ўғлим-чи, ўқимаган бўлса нима бўпти? Ҳозир, билсангиз, ўқигандан кўра кўлида гулдай ҳўнари борлар кўп пул топпапти. Рўзгорини, оилани нима ушлайди — пул, муллажиринг-да, айланай! Бекорга бувиларимиз рўзгор — ғор демаган, худди дўлнинг таги тешиқ тўрвасига ўхшайди, неча сўм бўлсаям кириб кетаверади. Ана Саодатнинг келини Фотима, Худонинг берган куни бизникида. Қизимнинг олдига чиқиб, нукул йиғлаб нолирмиш: «Ҳоламнинг ўғли ўқимаган деб тегмовдим, аммо бугун машинаси бор, хотинига кўша-кўша тилла олиб бераяпти. Акбар ака бўлса, ойликдан ойликка қараб ўтиради. Келиликда тиктирган кўйлақларим ҳам йиртилдиб адо бўп қолди», деб. Шунинг учун ўқиганини кидирмағ, жон овсин. Ўғлим

машина таъмирлайди. Кунда қора мойга беланиб келса ҳам, чўнтаги тўла пул. Пулга қора мой текканми ёки йўқми, бунинг фарқи нима, ҳамма гап унинг чўғида. Гулчехрани анчадан бўён кўз остига олиб юрувдим, ҳўжайнингиз Султон ака ҳам рози, нега энди сиз тўннингизни тескари қийиб олдингиз, ҳайронман. Ахир, арвохларини ҳам эсдан чиқарманг, Гулчехрани ўқиган деб бошқага берсангиз, у бахтли бўлармикан?!

Қудаларининг тўйига кетаётган, овсини Норхолнинг олдига ўтирганга минг пушаймон еган Султонпошша унинг пойинтар-пойинтар гап-сўзларини эшитмаганча олиб, кўзларини юмди. Қизи бу йил тиббиёт коллежини битиради. Ягона орзуси — институтга кириб ўқишини давом эттириш. Аммо эри ҳам, қариндош-уруғи, қайнонаси ҳам Гулчехрани тезроқ узатиш пайида. Она бўлиб ўз боласининг тақдирига ҳам эғалик қила олмайди. Ўзи ўқимаганига яраша қизи ўқисин, одам бўлсин, деганди. 17 ёшида бошига рўзгор тавишчи тўшиб, ўз орзулари топталгани етмагандек, энди қизининг ҳам камолини кўролмай ўтиб кетадими? Мактабда унинг ўзи ҳам аълочи, киме фанини жон дилидан яхши кўрар, ҳатто республика олимпиадасида иккинчи ўринни олган эди. Аммо отаси узоқни кўролмагани боис, қиз бола бўлса, ўқиб менга дунё олиб берадими, шаҳарда бир қилиқ чиқариб, шарманда қилмасин, деб ўртоғининг ўғлига узатиб юборди. Бошидан не кунлар ўтмади, дейсиз. Худого шукр, ҳўжайини яхши, меҳрибон одам. Аммо онасининг айтган гапидан чиқмади, ўзининг фикри йўқ. Заводда ишчи бўлиб ишлаб, 27 ёшида ўнг қўлини дастгоҳга чайнаб кетиб, бир умрга ногирон бўлиб қолди. Ушанда бутун рўзгорнинг оғирлиги эндигина 19 га кирган Султонпошшанинг елкасига тушди. Онасидан палак, чойшаб тикишни ўрганган ёш келинчақ кечалари билан мижжа қоқмай тикиш

қилиб, тонг шаҳарда ёнларидаги поликлиниканинг полини ювиб, амаллаб рўзгор тебратга бошлади. Уч боласи кетма-кет туғилиб, бўй етганида оғзи ошга тегдию, аммо уйқусиз тунлар, ярим оч кунлар ўз ишини қилиб бўлганди. Эндигина 45 га қирадию, аммо 65 ёшли кампирга ўхшайди...

Султонпошшани аччиқ хотиралардан яна Норхолнинг шаниллаган овози халос этди:

— Нега миқ этмайсиз, мен сизга гапиряпман. Ҳозир кўнмасангиз, кейин кеч бўлади. Ўғлимга тегадиган қиз кўп, энди Гулчехра бегона бўлмасин дейман-да.

— Овсинжон, хафа бўлманг-у, Гулчехранинг ўзи яқин қарин-

гап билан қакиб оларди. Бугун ҳам дастурхонни йиғиштираётган Гулчехранинг озини, рангпар юзига тикилар экан, телевизор қўриб, чой ҳўпалаётган эрига эшиттириб жаврай кетди:

— Қани энди, мен ҳам неварам кўрсам, олти ойдан бери шуни орзу қиламан. Дадаси, сиз ҳам неварангизни эркатармидингиз? Нима дейсиз, келин пошша?

Гулчехра қизарганича шоша-пиша дастурхонни йиғиштириб, идиш-товоқларни кўтарганича ошхонага йўналди.

— Намунча келин бечорани тинч қўймайсиз. Ўғлимни фақат жининига уйлантираман деб қулоқ-миямни единг. Биламан, ҳаммасига овсинингнинг ёлғиз-

кучайган ёмғир томчиларига бироз юзини тутиб турди-да, қайтиб уйга кирди. Норхол телевизорда берилаётган турк сериалини киприк қоқмай қўриб ўтирарди.

— Менга қара, хотин, келиннинг аҳтиёт бўл, мазаси йўқ, шекилли, ғалати бўлаяпман, деди. Ҳамма ишни унга юкламай, иккита қизингга ҳам буор. Гулчехра бегона эмас, ўзимизники.

Норхол эрига жавоб бериб улгурмасдан Собир ака ташқарига чиқиб кетди.

Гулчехранинг ҳомиладорлигини аввал Султонпошша сездди. Хар галгидек ўқишдан келишиб билан онасиникига бирор кириб чиқадиган қизини кўрган Султонпошша унинг заҳил юзи, киртайган кўзларига қараб хавотирга тушди. Бироз овқатланиб олиши учун олдиндан тайёрлаб қўйган лағмонни Гулчехранинг олдига қўяр экан, келинчақнинг лағмон сувида бир қошиқ ҳўплаши билан ўқчиб юборганини қўриб, қувончини яшира олмади.

— Ҳомиладормисан, қизим. Ёки эралаб бирор ёқмаган нарса еганмидинг?

— Йўқ ойижон, эралабдан бери туз тотганим йўқ. Кечадан бери ўз-ўзидан кўнглим айниди.

— Шу бугуноқ дўхтиргача кўрингин, қизим.

Бу янгилик ҳаммани шошириб қўйди. Бир куннинг ичида деярли ҳамма ўзгариб қолди. Ўйдаги юмушларни буткул ёш келинчақ елкасига ташлаган Норхол энди икки қизини тинч қўймайди. Овсини тилла тақинчоқларни олиб қўйгани эшитганидан бери тўнни тескари қийиб юрган Султонпошша ҳам бу қувончи хабардан сўнг Норхолларникига тез-тез чиқа бошлади.

Ёз чилласида Гулчехранинг кўзи ёриди. Чақалоқ нимжон, овози зўрға қарқди. Боласининг кампир мисол бўришган юзи, яккам-дуккам сийрак сочларига термўлар экан, Гулчехра наҳотки ана шундай бир парча гўшт кап-катта одамга айланса, дея ҳайрон қоларди.

Орадан 8 ой ўтса ҳамки, Сухробжон кўлтигидан ушлаб турғизишса ҳам, оёғини босмади. Бундан хавотирланган Гулчехра юрагини икки ойдан бери кемириб келаётган гумонларини эрига айтди.

— Қўйсанг-чи, ваҳима қилма, энди тиббиётдан хабарим бор деб, бўлар-бўлмас шўбхаларга бораверасанми? Ойимлардан сўра, мен неча ёшда юрган эканман, ҳалигача аранг икки ёшда оёққа тургансан, деб қулишди. Мана, худого шукр, соппа-согман-ку!

Гулчехра кўнглидаги гумонини қайнонасига айтиб балого қолди. Сухробжонни эмлатишга олиб чиққан Гулчехра оилавий поликлиникадаги педиатрга ўғлини кўрсатиб, кўзига қўйилиб келган ёшни тўхтата олмади. Болакай туғма ногирон эди!

Бу нохуш хабарни эшитган Норхол бутун айбни Гулчехрага тўнкади. На Собир ака, на Султонпошша, на Султон ака Норхолга бас кела олди. Эндигина келинлик, оналик бахтидан қувончга тўлган Гулчехра эри билан ажрашди. Икки ака-ука қудаларнинг ҳўлиларини ажратиб турувчи пастқам девор бузиб ташланиб, қариндошчилик, қудалиқ ришталарини мутлақо узган баланд девор қайтадан урилди...

Наргис ҚОСИМОВА

Қилиш

ҚАЛБАКИ ДИСКЛАР

Виталий пойтахтимизнинг Юнусобод, Руслан Сергели туманида яшаса, Алексей эса асли янгийўллик. Учовлонни Қорақамиш даҳасида нима бирлаштирди, деган савол туғилиши табиий. «Шунчаки, тирикчилик туфайли», дейди улардан бири. Иккинчиси «Ўзр, адашибмиз», — деса, учинчиси пинагини ҳам бузмай «Қонунни бузмадик, шекилли», деб жавоб беради. Ҳўш, унда уларнинг айби нима экан, нега судланишди?..

Ҳамма гап шундаки, Виталий Ким ва унинг дўстлари қонунга хилоф тарзда контрафакт дисклар ишлаб чиқариш ва сотиш билан шуғулланиб келган. Шоввозлар Р.Гилмутдиновнинг Қорақамиш даҳасида яшовчи ҳоласига тегишли хонадонга компьютер, принтер ва бошқа зарурий техника ускуналарини ўрнатиб, яширин цех очилган экан. Узлуксиз равишда муаллифлик ҳуқуқини поймол қилиб, ўзбек ва хорижий халқлар қўшиқлари, бадний ва мультфильмлар ҳамда компьютер дастурлари ёзилган DVD ва CD дискларини тайёрлаб келишган. Маҳсулотларни эса пойтахт бозорларидаги савдо расталарида сотиб, мўмай даромад топиб юришган. Афсуски, улар бу фаолиятни қонуний равишда расмийлаштириш ёки лицензия олишни ҳаёлларига ҳам келтиришмаган. Аксинча, даромад кетидан қувиб, охири оқибат суд курсисига келиб ўтиришди.

Департаментнинг Яқкасарой туман бўлими ходимлари ташкил этган тадбир чоғида Қорақамишдаги яширин цехда тайёр ва ярим тайёр ҳолатдаги дисклар, қўчирини аппаратлари, ёрликлар ва савдодан тушган 4.672.000 сўм пул маблағи мавжудлиги аниқланиб, далилий ашё сифатида олиб қўйилди.

Қонунбузарларга нисбатан жиноят иш кўзгатилиб, қонунда белгиланган тартибда жазо тайинланди.

Шавкат ТУРДИМОВ,
Бош прокуратура
хузуридаги СВОЖДЛКК
департаменти
Тошкент шаҳар
Яқкасарой тумани
катта инспектори.

АНДАВА

У худди андавага ўхшаб, сийпалгани сийпалган. Қаноти остидагиларини химоя қилмоқчи бўлиб, бор Худони йўқ дейди ва айбларини яшириб, ўзини уларнинг халоскори қилиб кўрсатади.

Эҳтимол, бу яхши фазиладир. Аммо фақат андава бўлиш тўғримики? Касални яширгани билан иситмаси ошкор қилмайди-ми? Ошкор бўлган ҳақиқат андаванга синдириб юборса-чи?

Нима бўлганда ҳам ширин ёлғондан аччиқ ҳақиқат яхши.

Лола ЎРОҚОВА

ҚУЛАГАН ДЕВОР

дошларга тегмайман, болаларим ногирон бўлиб туғилиши мумкин, деган эди. Коллежидаги ўқитувчилари шундай дебди. Ахир на сиз, на мен бундай бўлишни истаймиз, тўғрими? Соғлом невараларни боқишга, уларнинг бахтини кўришга нима етсин? Дўхтирлар ҳам бекорга гапирмагандир.

Норхол Султонпошшанинг гапини охиригача эшитмай, автобоз шовқини-ю, тўйга кетаётган хотин-халажнинг овозини босиш учун бақириб жаврай бошлади:

— Энди, нима десам экан, шу қизингизни мендан, ўз овсинингиз у ёқда турсин, эрингизнинг акасида кизгонаппасизми? «Қўйнидан тўкилса кўнжиги» деган гап бор. Мен содда, момоларимиз арвоҳи қирқилмасин, қариндошчилигимиз, борди-келдимиз узилмасин дебман. Суф сизга, сизни юрагимга яқин олиб ўтирибман-а.

Норхол лабларини буриб, Султонпошшадан озини ўғириб олди. Шу пайт хотин-халажларнинг қий-чуви, автобуснинг гий-қиллаши тўйхонага етиб келинганидан дарак берди. Ҳамма ўзини эшикка урди. Ногора ва қарнай-сурнайнинг овози бир неча дақиқа олдин икки овсин ўртасида пайдо бўлган дилхиралки тарқатиб юборгандек бўлди.

Султонпошшанинг эри қизи Гулчехранинг норозилигига қарамай, акасининг ўғлига узатди. Икки ёшнинг тўйи бундан бир ой олдин овсинлар қатнашган тўйдан кам бўлмади. Маҳалладашларнинг бир қисми ака-укалар қуда бўлганини қўллаб-қувватласа, қолган ярми «афсус» дегандек бош чайқади.

Ўртасини пастқамгина девор ажратиб турган ҳўлиларда катта бўлган Салим билан Гулчехра ака-сингилдек ўсгани учунми, ўзларининг янги мақомларига анчагача қўнма олмай юришди. Бунга сезган Норхол келинининг ҳомиладор бўлмаётганига ишора қилиб, пайти келди дегунча

гина қизига олиб қўйган тилла тақинчоқларни сабаб бўлди. Ҳеч бўлмаса битта узугини қайтариб бер. Янги келин, у ҳам тиллаларини тақсин. Қудалар олдига ким деган одам бўлаемиз?!

— Э, қўйинг, сиз нимани ҳам билардингиз, ўқишга борганида йўқотиб қўйди деб олиб қўйганман. Коллежини битириши билан қайтариб бераман. Ахир, ҳозир гап бошқа ёқда, сиз ҳам отага ўхшаб бир ўғлингиз билан гап-лашасизми дедим, ўзи нима гап, нега Гулчехра хануз ҳомиладор эмас, шунга ҳайронман.

— Ҳой, эси паст хотин, бўлар-бўлмас гапларингни қўй, вақтисоти келса, ҳаммаси бўлади.

Собир ака пёёлани хонтахтага тўнкариб, чопонини елкасига ташлаб, гузарга қилиб кетди. Ичкарида хотини мингирлаганча қолди.

Октябрь ойининг сўнгги кунлари. Кундузи қуёш қиздирса-да, кечкурунлари баданини жунжиктирувчи совуқ тушди. Осмонни ҳам қора булут қоплаб, бирикми томчи ёмғир сепалади. Ховнинг чеккасидаги ошхонада идиш-товоқларнинг шакир-шуқури эшитилди. Гулчехра идиш юваётган бўлса керак. Собир ака жиянининг сўнгги кунларда тобора сарғайиб бораётган юз-кўзларидан хавотирлангани учунми, секингина ошхона томонга бурилди. Гулчехра ҳам амаки-қайнотасини кўриши биланоқ ўрнида турди.

— Сен бемалол ишларингни қилавер, қизим. Фақат сўрамоқчи бўлганам, мабодо бирор жойинг оғирмаптимми? Икки-уч кундан бери тузуқ овқат ҳам емайсан, қулайсан ҳам. Ё Салимжон сени хафа қилдими?

— Йўқ, дадажон, фақат ўзимни ғалати сезаяпман, бошим ҳам орияпти. Чарқоқдан бўлса керак, ҳозир ўқишларим ҳам кўпайиб кетган, ҳаммасига улгурмаяпман.

— Ўзингни асра, ахир, сен менга келин эмас, қизимсан, ўзимнинг жигаримсан.

Собир ака ташқарига чиқиб,

СПОРТ... СПОРТ... СПОРТ...

ДЕНИСНИНГ
УЧ ГАЛАБАСИ

Австралиянинг Сидней шаҳрида Профессионал теннисчилар уюшмаси (АТР) мусобақалари тақвимида кирувчи "Aria International Sydney-2012" халқаро теннис турнирида дунёнинг энг кучли ракетка усталари голиблик учун куч сынашмоқда.

Мусобақада юртимиз шарафини ҳимоя қилаётган Денис Истомин саралаш ўйинларидан муваффақиятли ўтиб, асосий тўр беллашувларига қўшилди.

Ўзбекистонлик теннисчи халқаро турнирнинг саралаш босқичида австралиялик Матт Рейдни 7:5, 7:6, Адам Финейни 6:3, 7:6, чехиялик Ян Хажекни 6:1, 6:2 ҳисобида мағлубиятга учратди. Денис энг кучли теннисчилар иштирок этаётган асосий тўрдаги дастлабки баҳсида испаниялик Пабло Андухарга қарши қорғатга чиқади.

Халқаро теннис федерацияси (ИТФ) томонидан Туркияда "Фючерс" туркумидаги халқаро турнирнинг саралаш мусобақасида қатнашаётган яна бир теннисчиси Сергей Шипилов биринчи учрашувда болгариялик Айкут Сезгинни 6:4, 6:1 ҳисобида мағлуб этди.

СПОРТСЕВАР ОИЛА

Замира Санакулова – гимнастика бўйича мамлакатимиз ҳамда халқаро мусобақаларда юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилиб келаётган ёш спортчилардан. У Бухоро шаҳридаги 5-ихтисослаштирилган болалар ва ўсмирлар олимпия захиралари спорт мактаби "Нафис" бадий гимнастика саройида 9 ёшидан буён шугулланади. Бадий гимнастика бўйича 5 кара ўзбекистон чемпиони унвонини, 2010 йилги Осиё ўйинларида иккинчи ўринни, 2011 йил Россия ва Францияда ўтган халқаро турнирда олтин медални қўлга киритган.

Бунинг боиси – Замира спортсевар оиласида камол топаётир. Отаси, Бахтиёр Санакулов бошқа соҳада ишлашига қарамасдан стол теннисини яхши кўради. Бухоро шаҳридаги 14-умумтаълим мактабида она тили ва адабиёт фанидан сабоқ берадиган онаси Дилшода Абдуллаеванинг бадминтонга меҳри баланд. Замиранинг укаси Буюкбек ҳарбийлик касбини танлаган – шаҳардаги 19-ихтисослашган умумтаълим мактаби қошидаги ҳарбий-спорт гуруҳи тарбияланувчиси.

МЕССИ УЧИНЧИ БОР
«ОЛТИН ТЎП»
СОҲИБИ

ФИФА ва France Football журнали томонидан таъсис этиладиган йилнинг энг яхши футболчиси унвони «Барселона» клуби ва Аргентина термисининг ҳужумчиси Лионель Мессига насиб этди.

Голибга «Олтин тўп»ни бразилиялик афсонавий футболчи Роналдо топширди. Мессининг бу борадаги рақиблири жамоадоши Хави ва «Реал» футболчиси Кристиану Роналдулар бўлишган эди.

Интернет материаллари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

— Алло, тахририятми бу?
— Ҳа, эшитаман.

— Сирдарёдан кўнгирик қилаяпман. Исмим Зухра. Ёшим 33 да. Маълумотим ўрта-маҳсус. 25 ёшимда Рустам билан севишиб турмуш қургандик. Бир йилча бахтли яшадик. Қайнона-қайонам ҳам жуда бамаъни инсонлар эди. Рустам гепатит хасталигига чалинган экан, билмай қолибмиз. Шифокорларга мурожаат қилганимизда, анча кечикибсизлар, дейишди. Эрим икки ой касалхонада ётиб, қўлимда жони узилди. Кўргулик экан, ёш бошим, кўзда ёшим билан беваликнинг аччиқ изтиробига дучор бўлдим. Шундан сўнг отамнинг уйига қайтиб келдим. "Биттагина фарзандинг бўлганида ҳам, қайта турмуш қурмасанг майли эди", дейди тақдиримга ўтдай куйган онам. У кишининг маслаҳати билан сизларга мурожаат қилапман.

— Қаерлик эркакка турмушга чиқмоқчисиз?

— Сирдарёлик бўлса, жуда яхши бўларди. Қўшни вилоятлардан чиқса ҳам майли. Хотини вафот этган бўлса, фарзандларидан меҳримни яямасдим. Тақдири ўзимникига ўхшаш одам мени тушунар дейман. 40 ёшгача бўлса аянам яхши бўларди...

— Зухраҳон, ҳужжатларингизни хат орқали жўнатиб юборинг. Сизга албатта ёрдам берамиз.

— Раҳмат.

— "Бахтли бўлинг" бўлимими?

— Ҳа, келинг.

— Асли сурхондарёликман. Ёшим 48 да. Ҳозир Тошкентда яшайман. Маълумотим ўрта-маҳсус. Умид билан келдим, — дейди ўзини Қахрамон деб таништирган ўрта бўйли, қорамағиз киши.

— Оилангиздан ажрашганимиз ёки...

Қахрамон охир хўрсиниб, сўнг хотинининг қазо қилгани тўғрисида маълумотномани узатди.

— Гулсара синфдошим эди, севишиб турмуш қургандик. Ўғил, қиз фарзанд кўрдик. Дунёда биздан-да бахтли инсон йўқ эди. Эркак кишининг оиласидан кўнгли тўлиб, хотиржам яшаса, иши юришиб кетаркан. Уй-жой қурдим. Ўғилчамга суннат тўйи қилиш орсиди эдим. Бир кунда баридан жудо бўлдим. — Нима? Баридан дейсизми?

— Ҳа, ҳаммасидан. Фалокат ёпирилиб келди. Хотиним укасиникига тўйга кетаётганда автохалокатга учраб, тўртталаси ҳам...

— Оғир қунларни бошдан кечирибсиз. Сизга имкон борича ёрдам берамиз. Бунга анча бўлдимми?

— Тўққиз йил... Ҳозир ўғлим ўн бешга тўлган бўларди. Қайта уйланишга қарор қилдим. Мени тушунадиган, меҳрибон, оққўнғил аёл учраса, оила қурмоқчиман.

— Алло, Хоразмдан кўнгирик қилаяпман.

— Эшитамиз.

— Исмим Рўзбой, эсладингизми? "Оила ва жамият" газетаси орқали бахтимни топдим. Телефон рақамини бергандингиз, Дилбар билан оила қурдик. Сизлардан бир умр миннатдорман.

— Оилангиз мустаҳкам бўлсин!

Ҳар ким ҳам ёстикдошидан меҳр, ҳурмат топиб, тинч-тотув яшаб, ўзидан тинсин экан. Ота-онам қазо қилгач, 13 ёшли укам Абдурахмон акамнинг қарамоғида қолди. Келиноним инсофли аёл бўлгани учун укамдан кўнглим тинч эди. У ҳеч нарсага зорикмай вояга этди. Институтда ўқиб, курсдоши

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» рукнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

ЗУБТУРУМ

Тошкент шаҳридаги
"Фармако" хусусий кор-
хонаси фитобар бўлими
бошлиғи, провизор Му-
ҳайёхон Абдуҷабборова
тавсия этади.

Эрта баҳордан то кеч кузгача ариқ бўйларида, далаларда ўсадиган шифобахш зубтурум (бақаяпрок, баргизуб)нинг қуритилган барги, уруғидан бир қанча хасталикларни даволашда фойдаланилади. Иситма туширишда, гипертония, атеросклероз, юрак ишемик касалликлари, юқори нафас органлари хасталиклари – бронхит, бронхиал астма, кўк йўтал, ўпка силлида, қандли диабетда, сундуқли гастрит, ошқозон яраси ва ўн икки бармоқли ичак касалликларида зубтурумнинг қуритилган барги ишлатилади. Уруғидан қон туфлашда, жигар, буйрак, кўз шамоллаши, шунингдек, ичак яралари ва ичкетарда дахлама тайёрлаб ичилади.

Гастрит, колит, энтероколитда: 2 ош қошиқ зубтурум уруғига 1 стакан сув солиб, 10 дақиқа қайнатилади. Совигач, сузгичдан ўтказилади. 1 ош қошиқдан кунига бир маҳал ичилади. Ёки 1 ош қошиқ қуритилган ва майдаланган зубтурум баргига 1 стакан қайнаган сув солиб, 10–15 дақиқа дамланади. Сўнг сузгичдан ўтказилиб, 1 ош

қошиқдан 3–4 маҳал овқатдан ярим соат олдин ичилади.

Бронхит, трахеитда: 2 ош қошиқ қуритиб майдаланган зубтурум баргига 1 стакан қайноқ сув солиб, 6–8 соат дамлиниб, сўнг сузилади. Кун давомида културлаб ичиб турилади.

Толиқиб чарчаганда: 10 г майдаланган зубтурум барги устидан 1 стакан қайноқ сув қуйиб, ярим соат дамланади. Сўнг сузиб, 2 ош қошиқдан 3

маҳал овқатдан 20 дақиқа олдин ичилади.

Қабзиятда: энгил сурги дориси сифатида 0,5–1 г қуритилган баргузуб кунидан кунига 3 маҳал овқатдан ярим соат олдин ичилади. Ёки 2 ош қошиқ зубтурум уруғига 1 стакан сув солиб, 10 дақиқа қайнатилади. Сузгичдан ўтказилиб, илиқ ҳолида 1 ош қошиқдан кунига

Лобар билан севишиб оила қурди. Дастлаб бинойидек яшади. Келинимиз ўз билганидан қолмайдиган, тили ўткиргина экан. Укамнинг иш жойи шаҳардалиги боис кўчиб кетишмоқчи бўлишди. Акам билан келиноним бундай бетгачопар келиндан сиз оғзи сенга бормай қутилаётгани учун хурсанд эди. Ойлар ўтиб қизчаси туғилгач, келиноним билан йўқлаб бордик. Ўй тутиши аёлнинг қандайлигини кўрсатди-қўйди-да. Ўтириглар дейишга ўрин йўқ, хоналар ивирсиди, ювиксиз идиш-товоқлар уюлиб ётарди. "Бола билан қийналиб қолибсиз-да", деб иккимиз энг шимариб хоналарни тозалашга тушиб кетдик. Кечга яқин зўрга эпаккага келтирдик. Абдурахмон ишдан келиб, ўзида йўқ қувонди. Бечора укам ҳадеб "Шундай келиб туринглар", дейди. Эшитишимизча, биз қайтгандан сўнг эртаси кунни уларикида жанжал бўлибди. Яқинларинг устимдан кулиб кетди, келиб-келиб қишлоқларга масхара бўламанми деб биз ювган идиш-товоқларни синдириб ташлабди. Шундан сўнг унинг уйига қадам босмадик. Қизчасининг боши касалдан чиқмабди. Шу жиянчам қазо қилгач, укам хотинидан қўнгли совиди. Бир кунни опамга келиб, "Асабларим чарчади, уйимда бир кун ҳам тинчлик йўқ. Лобар бўлмагани жойдан жанжал чиқаради. У билан ажрашаман", дебди. Ҳар ким ўзидан ўтганини ўзи биларкан. Улар қонуний ажрашишди. Орадан олти йил ўтгач, укамни "Оила ва жамият" газетаси тахририятига бошлаб бордим. Бизга турмуш қурганига уч ой тўлар-тўлмай эри қазо қилган Камоланинг телефон рақамини беришди. Иккисининг юлдузи юлдузига тўғри келиб оила қуришди. Ҳозир укам ниҳоятда бахтли, сизларга ташаккур айтаман.

НОРБУВИ,
Тошкент вилояти.

Табият — дорихона

1 маҳал наҳорда ичилади.

Ошқозон яраси ва ўн икки бармоқли ичак касалликларида: зубтурум барги ва маврак (шалфей) баргининг майдаланганидан 1 ош қошиқдан олинади. Аралашма устига 2 стакан қайноқ сув қуйиб, 5 дақиқа қайнатилади. Сўнг 1 соат мобайнида дамланади. Дамламадан 10 кун давомида ярим стакандан 1 маҳал, 11-кундан бошлаб ярим стакандан 3 маҳал ичилади. Бундан ташқари, эрта баҳордан то кеч кузга қадар ҳар кун 12–15 та янги узилган, тозалаб ювилган зубтурум баргини чайнаб еб юриш жуда фойдали. Бу муолажа тоза асал ёки прополис экстракти билан бирга қўллansa, шифобахшлик хусусияти янада ошади.

Кўз шамоллаганда: 10 г икки чой қошиқ зубтурум уруғи олиниб, устига 2 чой қошиқ совуқ сув солиниб, яхшилаб чайқатилади. Яна 6 ош қошиқ қайнатилган сув қуйилиб, тагин совигунча чайқатилади. Кейин сузгичдан ўтказиб, дахламага докани ботириб, кўзга қўйилади. Ҳамда кунига 1 ош қошиқдан 3 маҳал ичилади.

Зубтурум дамламасини болаларга 1 чой қошиқдан кўп бериб бўлмайди. Меъда кислотаси юқори бўлган ҳолларда баргузуб дамламасини ичиш мумкин эмас.

Т. ПАРДАЕВА
ёзиб олди.

ОИЛАВИЙ МУНОСАБАТ: ТАРОЗИ ТЕНГМИ?

Ушбу тест саволларига эр-хотин бараварига жавоб бериши керак.

1. Эрингиз (хотинингиз) билан икки ўртада пайдо бўлган тушунмовчиликларни жиддий равишда муҳокама қилишни хоҳлайсизми?

- A) ҳа — 1 балл;
B) йўқ — 0 балл;
B) фойдаси йўқ — 1 балл.

2. Бир-бирингизга исталган саволни бера оласизми?

- A) ҳа — 0 балл;
B) ҳа, лекин ҳар доим эмас — 2 балл;
B) йўқ — 1 балл.

3. Эрингиз(хотинингиз) ўзини қийнаётган муаммоларни менга айтмайди деб ўйлайсизми?

- A) ҳа — 1 балл;
B) бу ҳақда ўйлаб кўрмаганман — 2 балл;
B) уни ўйлантираётган нарсаларни тахминан биламан — 0 балл.

4. Сиз ўзингизни энг актин жуфтлик, яъни сирдошман деб ўйлайсизми?

- A) ҳа — 1 балл;
B) билмадим — 1 балл;
B) йўқ — 0 балл.

5. Бир-бирингизни рашк қиласизми?

- A) ҳа — 1 балл;
B) ишонман — 2 балл;
B) йўқ — 0 балл.

6. Шахсий муаммоларни биргаликда муҳокама қиласизми?

- A) ҳа — 2 балл;
B) деярли аҳамият бермайди — 1 балл;
B) йўқ — 0 балл.

7. Бевосита оилага боғлиқ масалалар бўйича ўзаро маслаҳатлашмасдан қарор қабул қила оласизми?

- A) ҳа — 2 балл;
B) баъзан, лекин қарорни ҳар ким ўзича қабул қилади — 1 балл;
B) йўқ — 0 балл.

8. Ўз сир-асрорингизни бировга айтасизми?

- A) баъзан — 1 балл;
B) фақат эрим(хотиним)га — 0 балл;
B) энг яқин дугонам(дўстим)га — 2 балл.

9. Ҳар қандай ҳолатда ҳам сабртоқат билан яшаб кетишингизга ишонасизми?

- A) ҳа — 2 балл;
B) билмадим — 0 балл;
B) йўқ — 0 балл.

10. Ўзингизни оилавий масалаларда ҳақман деб ҳисоблайсизми?

- A) албатта — 2 балл;
B) баъзан — 0 балл;
B) кўпинча қиримиз бир жойдан чиқади — 1 балл.

Рухият тилсими

Энди тўплаган балларингизни жамлаб чиқинг-чи:

Натижа:

11 баллгача.

Сиз бир-бирингиз билан ўз муаммоларингиз, ютуқ ва қувончларингизни ҳам бемалол муҳокама қила оласиз. Ўз дардларингизни бегоналар билан бўлишишни ёқтирмайсиз. Чунки улардан кўра эрингиз (хотинингиз) сизни кўпроқ тушунишига ишонасиз.

Бу, албатта, яхши. Агар сиз ўз жуфтингиз билан ана шундай тарзда ҳаёт кечираверсангиз мустақам оила калитини кўлдан бой бермайсиз.

11 баллдан юқори.

Кўринадики, бу оилада аксарият муаммолар айри ҳолда муҳокама қилинар экан. Яъни, ҳар ким ўз билганича қарор чиқаради. Демак, агар аҳвол шу тарзда давом этаверса, бу жуфтлик ўртасида ўзаро ишонч ва самимият йўқолиши мумкин. Ахир, ҳар биримиз ўз ечимизда бизни яхши тушунадиган инсон бўлишни хоҳлаймиз ва деярли кўпчилигимиз идеал шахсни ўз жуфтимиз тимсолида кўришни орзу қиламиз. Агар ана шундай елкадош дилдош эр-как ё аёл учрамаса, билингки, айримлар ўз бахтини ташқаридан излашга интилади.

Маслаҳатимиз, имкони борича бир-бирингизни тушунишга ҳаракат қилинг. Энг муҳими, фикрларингиз бир жойдан чиқишига урининг. Жуфтингизга эътиборлироқ бўлинг. Шундагина бахтингиз бутун бўлади.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

РЕСТИТУЦИЯ НИМА?

РЕСТИТУЦИЯ фуқаролик ҳуқуқида битимлар билан боғлиқ муносабатларда қўлланиладиган тушунча бўлиб, томонлар ўртасида тузилган келишув ҳақиқий эмас деб топилган тақдирда, келишув асосида томонларга берилган барча нарсаларнинг ўз эгаларига қайтарилиши тушунилади. Битим ҳақиқий бўлмаганда тарафларнинг ҳар бири бошқасига битим бўйича олган ҳамма нарсани қайтариб бериши, олинган нарсани аслича (шу жумладан, олинган нарса мол-мулкдан фойдаланиш, бажарилган иш ёки кўрсатилган хизмат билан ифодаланганда) қайтариб бериш мумкин бўлмаганда эса, агар битим ҳақиқий эмаслигининг

бошқа оқибатлари қонунда назарда тутилган бўлмаса, унинг қийматини пул билан тўлдириши шарт (ЎЗР ФК 114-м.).

Халқаро муносабатларда реституция деганда бир томоннинг иккинчи томонга ноқонуний хатти-ҳаракати (ҳужум, агрессия) туфайли келтирилган зарарини, ушбу ноқонуний хатти-ҳаракатга бўлган ҳолатни қайтаришга йўналтирилган, моддий шаклдаги тўлов назарда тутилди.

Мунаввар БАХРИНОВА,
Қарши туман ДНИ катта нотариуси.

Ҳуқуқий саводхонлик

«ZENN-SHANS»

нодавлат таълим муассасаси

Абитуриентларни олий ўқув юр்தларига ўқишга кириш учун қўйидаги фанлар бўйича тайёрлайди: кимё, биология, она тили ва адабиёти, математика, физика, тарих, инглиз, рус ва немис тили. Машгулотларни фан докторлари, фан номзодлари ва дарсхоналар мутахассислари олиб боради.

Марказ дарсларнинг юқори даражаси сифатига кафолат беради. Назарий ва амалий машгулотлар махсус чуқурлаштирилган дастурлар асосида ҳамда «Ахборотнома»лар, имтиҳон вариантлари бўйича ўтказилади. Ҳар бир фан ҳафтаига 3 марта 2 соатдан дарс жаъдвалига киритилади. Марказдан барча зарур дарслик ва ахборотномаларни сотиб олиш мумкин.

Машгулотлар сентябрь ойидан 1 августгача — 11 ой давом этади. Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Охирги беш йилликда абитуриентларимиз 85-90% ўқишга қабул қилинди.

Натижалар билан марказда танишиш мумкин. Шунингдек, ушбу илмий ўқув марказида рус, инглиз ва немис тилини ўрганиш курслари ҳам бор.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, 2-мавзе, 14-д уй (9 қаватли бинонинг 1-қавати).

Мўлжал: Юнусобод, «Универсам» бекати, Юнусобод деҳқон бозори қаршисида. «Ўқтамбанк» ёнида.

ТЕЛЕФОНЛАР: 8(371) 221-35-56, 221-86-09.

«ЎҚТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қўйидаги ўқув курсларига тақдир этади:

- Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шиими, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёт билан).
Тиббий массаж — 2 ой. Нўқтали — 1 ой.
Торт ва пишириллар — 2 ой.
Пишириллар олий курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 1 ой.
Аёллар сартарошлиғи — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва махияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.
- Элита парда ва чойшаблар текиш — 1 ой, Элита парда ва чойшаблар текиш олий курси — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка).
Тикувчилик — 2-3 ой.
Инглиз тили — 3 ой.
Рус тили — 3 ой.
Бисер, яъни муноқ текиш — 2 ой.
Сунъий гул ясаш — 1-2 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой.
Интернет — 1 ой.
- Барчаси амалиёт билан
Етоқхона мавжуд.
Ўқишни тугатганларга
ДИПЛОМ берилади.

Манзил: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона, Мўлжал: Юнусобод деҳқон бозори орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

Филиал манзили: Ҳамза тумани Фаргона йўли кўчаси, 4-уй 40-хона. Мўлжал: Қўйиқ кийим бозори рўпарасида.

Тел: (8371) 295-97-82, +99897 785-90-30 (қўндузи)

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси

Тахририятга келган қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмуни учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарк» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00.

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Фаррух ЖАББОРОВ
Саҳифаловчи — Оқил РАҲМОНОВ
Мусаххиллар — Саидғани САЙДАЛИМОВ,
Гулноза БОБОЕВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида
0169-рақам билан 11.01.07 да рўйхатга
олинган. Буюртма Г — 128. Формати А-3, ҳажми
2 табок. Адади — 10030. Баҳоиси келишилган
нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел/факс) 233-28-20
Котибият: 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

1 2 3 4 5

ШОЙИ СОЯБОНЛАР

Англияда XIX асрда соябонни қўлтиқча кистириб юриш хунук одат саналган. Яхши тарбия кўрган одамлар соябонларини ўртасидан, дастагини пастга қаратиб ушлаб юришган. Британия киборлари орасида фақат шойидан ишланган ва, албатта яшил ёки кўк рангдаги соябонлар урф бўлган. Уша пайтда бундай соябонлар оддий аҳолининг аксарияти фақат орзу қилиши мумкин бўлган бойваччалик белгиси эди. Биласиз, Англия иклими туманли ва ёмғирли. Шу боис шаҳар кўчаларида махсус тургун соябонлар ўрнатилган. Ёмғир вақтида ўткинчи йўловчилар соатига 1,5 пенс ҳақ тўлаб, шу соябонлар остида паналашган.

ҲАССАЛАР ЗАМОНИ

Француз файласуфи Вольтернинг 80 та ҳассаси бўлган. Унинг замондоши Жан Жак Руссода эса 40 та. Дарҳақиқат, XVIII асрда Францияда ҳар хил ишлов берилган ҳассалар олиб юриш эркаклару аёллар орасида бирдек урф бўлган. Аёлларнинг ҳассалари, асосан, дастак қисми хушбўй атир ишшлари билан безатилган. Шунингдек, ишла дастак ичига муслиқий механизмлар ўрнатиш ёки романтик суратлар тушириш ҳам анъанавий тус олган.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Хурматли
Дилмурод ака!
Сизни 13 январь —
таваллуд кунингиз
билан чин юракдан
муबारакбод этамиз.
Ишингизга файзу
барака, узок умр
тилаймиз.

Бахтимизга доимо соғ-омон
бўлиб юринг!

Оила аъзоларингиз.